

De Eendracht

Rantsoenspecialist sinds 1903

jaarverslag
2023

INHOUD

Bestuurscolleges	4
Van de voorzitter	5
Activiteiten van de Coöperatie	7
Kerncijfers	8
Missie, visie, strategie	10

VAN DE DIRECTIE

Consolidatie	12
Markt en marktontwikkelingen	12
Financiële ontwikkelingen	13
Personeel	14
Schothorst Feed Research	14
Inkoop-/grondstoffenmarkt	16
Vooruitblik	18

JAARREKENING 2023

Balans	22
Winst- en verliesrekening	23
Toelichting	24
Kasstroomoverzicht	26
Vermogensontwikkeling/ Kengetallen	27
Waarderingsgrondslagen	28
Voorstel resultaatbestemming	30
Grondslagen voor resultaatbepaling	32
Controleverklaring	36

De Eendracht
Kantoor

De Eendracht
Kantoor

De Eendracht
Kantoor

Bestuurscolleges

Raad van Commissarissen

Voorzitter	Henk van der Horst	Zwolle			aftredend	2026
Secretaris	Koob Russcher	Staphorst	herkiesbaar	2025	aftredend	2029
Vicevoorzitter	Erik van den Brandhof	Rouveen	herkiesbaar	2026	aftredend	2030
Commissaris	Bert Klomp	Nieuwleusen			aftredend	2024
Commissaris	Erik Hofman	Dwingeloo			aftredend	2026
Commissaris	Harm Visscher	Rouveen			aftredend	2027
Commissaris	Jan Dunnink	Staphorst	herkiesbaar	2027	aftredend	2031
Directie	Hans Verheul	Loenen				

Van de voorzitter

Beste leden,

Het jaar 2023 is voorbijgevoegen. Met alles wat er op lokaal, maar ook op landelijk en wereldniveau speelt, heb je geen tijd om achterover te leunen. Soms kan of wil je ook niet alles tot je nemen. Om bij te blijven en te kunnen reageren op wat er speelt en dit toe te passen op je (eigen) bedrijf of privésituatie kan je aandacht echter niet verslappen. Gelukkig hebben we als Coöperatie de focus kunnen houden op de belangen voor onze leden en hebben we een mooi financieel resultaat neer mogen zetten.

In vorige jaarverslagen kwam regelmatig de onduidelijke situatie met betrekking tot wet- en regelgeving, maar ook de politieke situaties in de wereld aan de orde die invloed hebben of hebben gehad op ons als leden of als Coöperatie en de invloed van NGO's of andere groepen met niet of slecht onderbouwde berichtgeving of selectief geshopte berichtgeving. We kunnen concluderen dat er weinig veranderd is het afgelopen jaar. Er is veel wensdenken vanuit bepaalde hoeken waarbij het realisme uit het oog is verloren. In deze dynamische wereld is het daarom belangrijk om als (agrarisch) ondernemer je eigen onderbouwde en uitgestippelde koers te (blijven) volgen. Van politiek of burger kun je daarbij niet al te hoge verwachtingen hebben. We leven in een markteconomie waar wensdenken niet altijd betekent dat er een economisch verdienmodel voor is.

In de huidige markt zijn energieprijzen, maar ook grondstofprijzen dalende al zijn ze nog niet op het niveau dat we gewend waren. Er zijn kostprijsverhogende zaken bijgekomen waaronder o.a. mestafzet en doorberekende kosten van toeleveranciers. Hoe mooi zou het zijn als we als (melk)veehouders deze kosten kunnen doorberekenen aan onze afnemers net als onze toeleveranciers dit doen. Helaas, laten we hopen dat de melkprijs in de pas gaat lopen met de gestegen kosten op onze boerderijen.

Ondanks alles zitten we in onze werkomgeving wel in een gebied waar (melk)veehouderij met perspectief naar de

toekomst mogelijk moet kunnen zijn. Aan de boeren ligt het in ieder geval niet, die hebben al jaren laten zien met veranderingen en onzekerheden om te kunnen gaan. Coöperatie De Eendracht wil u graag ondersteunen bij uw perspectief naar de toekomst!

Voor mij geldt dat dit mijn laatste bijdrage aan de jaarverslagen van Coöperatie De Eendracht is. Volgens plan, zoals overlegd binnen de Raad van Commissarissen een aantal jaren geleden, leg ik bij de komende jaarvergadering mijn functie neer. Er is een plan gestart om tot een goede invulling van rollen te komen binnen de Raad van Commissarissen. Hierover zal meer gedeeld worden in de jaarvergadering.

In de diverse, toezichthoudende rollen die ik binnen Coöperatie De Eendracht heb mogen vervullen, is er veel gepasseerd en heb ik veel mogen beleven. Wat al die jaren niet is veranderd, is de betrokkenheid en inzet van de medewerkers. Ik heb genoten van de gesprekken met alle personen die ik heb mogen ontmoeten en de uitdagingen die we tegenkwamen om die om te buigen tot kansen.

Er waren voor mij persoonlijk ook moeilijke momenten zoals het overlijden van Roelof Coster, onze voorzitter in 2017 en de periode dat onze Coöperatie zonder directeur zat waarbij er een grote verantwoordelijkheid op mijn schouders kwam te liggen.

Kortom een mooie, leerzame tijd, maar ook deze uitdagende periode komt voor mij tot een einde. Zonder steun van medecommissarissen (en destijds ook bestuursleden), directie en medewerkers was dit niet gelukt en ik wil iedereen hiervoor dan ook hartelijk dank zeggen. U als lid wil ik graag bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen de afgelopen jaren. Het was mooi om een onderdeel te mogen zijn van een unieke, zelfstandige en misschien soms wel wat eigenzinnige Coöperatie!

Van de voorzitter

De Coöperatie

Als we terugkijken op het jaar 2023 zien we dat ondanks de uitdagingen die er waren er weer een productiegroei is gerealiseerd. In een markt waarvan gedacht wordt dat het een krimpmarkt is, is dit een hele mooie prestatie. Door de gedane investeringen in materieel en organisatie hebben we deze groei prima kunnen opvangen en is er ruimte voor verdere groei in productie.

Financieel gezien is er ook weer een mooi resultaat neergezet, zodat we gelden toe kunnen voegen aan de algemene reserve én een ledenuitkering kunnen doen.

De komende jaren zal blijken wat de impact is van nieuwe wet- en regelgeving op de agrarische sector.

We houden dit scherp in de gaten en door onze platte organisatie kunnen we snel schakelen als dit nodig blijkt. Als lokale Coöperatie zien we kansen voor een gezonde agrarische sector in onze werkomgeving in dit op en top agrarisch gebied. We staan u graag bij om deze kansen proberen te pakken.

Welkoop Staphorst

We kunnen constateren dat de Welkoopwinkel in Staphorst in 2023 wederom een heel mooi resultaat heeft mogen neerzetten en dat de stijgende lijn doorzet. Dit dankzij de inzet van een enthousiast team dat u graag van dienst wil zijn.

De komende jaren hopen we de Welkoopwinkel verder te ontwikkelen, zodat het een winkel is en blijft waar u graag uw inkopen doet.

Decharge

De Raad van Commissarissen heeft in haar vergadering in maart 2024 de door Lentink De Jonge accountants & adviseurs gecontroleerde jaarrekening besproken en vastgesteld. De jaarrekening zal u in de jaarvergadering ter vaststelling worden voorgelegd. Tevens zal dan decharge van het bestuur over het afgelopen boekjaar aan de orde komen,

net als de dechargeverlening voor de Commissarissen over hun toezicht op het bestuur.

Tot slot

De Raad van Commissarissen wil graag directie en medewerkers bedanken voor hun betrokkenheid en inzet in het jaar 2023. De investeringen die zijn gedaan in materieel en organisatie werpen hun vruchten af. Door de korte lijnen met onze buur Coöperatie Zuid-Oost Salland staan we als kleine Coöperaties samen sterk in de regio. We hopen hier samen met het team van medewerkers en directie een mooi vervolg aan te geven met het belang voor onze leden voorop. Met betrokken leden die hun voer en overige artikelen afnemen is er een basis voor een goed draaiende, zelfstandige Coöperatie. Daarom wil ik u als lid graag bedanken voor de trouwe afname in het afgelopen jaar.

Coöperatie De Eendracht, hoopt samen met u, de uitdagende toekomst aan te kunnen!

Namens de Raad van Commissarissen,
Henk van der Horst, voorzitter.

Activiteiten van uw Coöperatie

De Eendracht

De Eendracht laat ook afgelopen jaar zien een bruisende coöperatie te zijn. Al meer dan 120 jaar (sinds 1903) is de Coöperatie actief om haar leden te dienen. En gezien de omzetcijfers vorig jaar, is dat weer goed gelukt.

De Coöperatie is één van de weinige zelfstandige mengvoercoöperaties in Nederland. Ook dit jaar gaan er weer 2 fusieren. We waren al redelijk uniek, maar we worden nog steeds unieker. Eigenlijk heel raar dat het oeroude concept (een coöperatie waar de leden echt nog inspraak hebben) zo aan het verdwijnen is. Terwijl bij de coöperaties waar dat wel zo is, de cijfers laten zien, dat dat enorm gewaardeerd wordt.

Want daar ligt ook de kracht van onze Coöperatie. Door klein en flexibel te zijn, kunnen we snel op alle veranderingen inspelen. Wat die ook mogen zijn. De wereld om ons heen vraagt steeds meer flexibiliteit en die kunnen wij bieden. Maar ook wat onze afnemers willen. Door goed luisteren, kunnen we daar snel op inspelen. De doelstelling zoals omschreven in de statuten, een bijdrage leveren aan de stoffelijke behoeften van haar afnemers, staat daarbij centraal. En daar zo goed als mogelijk in deze omstandigheden invulling aan geven.

Al meer dan 120 jaar zijn een slimme, no-nonsense benadering van rantsoenoptimalisatie het resultaat bij u op het erf. Belangrijke uitgangspunten als coöperatief, transparant, veiligheid en arbeidsgemak zijn gecombineerd met de nieuwste ontwikkelingen uit de praktijk. De productielocatie van rundveevoeders is gelegen aan Lichtmisweg 7 in Rouveen.

De productie van biologische voeders, onderscheidend in nutritioneel hoogwaardig voer met zeer goede structuur, vindt plaats in de regio en wel in Meppel. Afzet vindt plaats vanuit vier locaties, te weten: de fabriek aan de

Lichtmisweg, de Welkoopwinkel aan de Oude Rijksweg 138 in Staphorst (voorheen coöperatie De Hoop), de biologische fabriek in Meppel en vanuit de samenwerking met CAVV Zuid-Oost Salland in Haarle.

Onderdeel van de activiteiten is advisering aan de leden/afnemers. De Coöperatie kent een consistent beleid waarin zij de kernactiviteit van en het resultaat bij de afnemers vooropstelt. De kernactiviteit is inkopen van grondstoffen, produceren en vermarkten van diervoeders voor landbouwhuisdieren en het voorzien van kundig advies. Het resultaat op de bedrijven van de leden/afnemers telt. Het ledenaantal bedroeg op de balansdatum 31 december 2023: 130.

Kerncijfers

Afzet in tonnen	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Rundveevoerders	16230	19142	20740	22267	25373	29712	30357	30509	29471
Overige voeders	6970	6381	4985	5119	3640	2808	973	3378	6645
Biologische voeders	3155	3371	3080	3197	2754	2332	2500	2672	2757
Grondstoffen	3872	16910	16412	7928	8173	10412	8410	8829	8119
Totaal diervoeders	30227	45804	45217	38511	39940	45264	42241	45388	46992
Meststoffen	2098	2073	1909	1829	1658	1716	1663	1432	1721
Aantal leden	175	177	168	165	159	163	126	134	130

*Per 01-01-2021 heeft een herijking van het ledenbestand plaatsgevonden

Missie, visie, strategie

Coöperatie De Eendracht

De missie van De Eendracht is duurzaam waarde creëren voor haar leden, door ondersteuning van de veehouder met het beste advies op voer- en veehouderijgebied; de waarde van de onderneming verhogen door de marktpositie in met name de rundveehouderij geleidelijk en rendabel te laten groeien. Coöperatief bekend om de Eendracht Mixed Rations (EMR) aanpak. Rendement en saldo voor de leden is leidend.

Visie, strategie

De Eendracht is een bloeiend bedrijf en heeft de afgelopen jaren een indrukwekkende groei gerealiseerd. De Coöperatie in Rouveen is klaargemaakt om te groeien van 20.000 ton 8 jaar geleden naar ca. 47.000 ton meng- en enkelvoudige voeders op dit moment. We liggen op schema en produceren nu ruim 35.000 ton mengvoer en verkopen ruim 38.000 ton mengvoer. Daarnaast verkopen wij ca. 8.500 ton Sodagrain, grondstoffen, mineralen e.d. per jaar.

We staan bekend om onze EMR-specialisatie. Onze reputatie is rotsvast wat geresulteerd heeft in een enorme toename van het aantal klanten. Onze klanten zijn onze ambassadeurs. Dit hebben we bereikt dankzij ons goed gemotiveerd en gefocust team dat uitzonderlijke, toegevoegde waarde levert aan onze klanten. Ons succes is te danken aan de coöperatieve gedachte die aan de basis staat van de waarden en normen van ons bedrijf. Daardoor krijgt de klant de beste adviezen tegen de beste prijs.

Onze kwaliteitspropositie plaatst ons aan de top van de mengvoerbranche in onze regio. Ons team geeft helderheid over EMR en de innovatieve producten. Het kan met gemak aangeven waarom onze klanten een voorkeur hebben om bij De Eendracht te kopen in plaats van bij de concurrent. Al onze verkoop- en marketingmaterialen bevatten duidelijke en heldere informatie. Potentiële klanten kunnen beschikken over alle benodigde informatie om een weloverwogen beslissing te nemen.

Onze doelgroep bestaat uit boeren, gezinsbedrijven, die niet éénmalig bij ons kopen. Zij staan open voor onze adviezen, zijn lid van De Coöperatie en zijn vooruitstrevend. Wij leveren wat de klanten willen op het gebied van advies, prijs, kwaliteit, leveringsbetrouwbaarheid en technische kennis.

Onze klanten waarderen de moeite die wij nemen op het gebied van onze klantenservice. Onze gemeente interesse wordt goed ontvangen en de adviezen die wij geven en onze klachtenafhandeling worden zeer op prijs gesteld.

De Eendracht is een verzameling van bedrijfsprocessen en mensen. Als team weten we dat afbreuk daarvan, ergens in het proces, schade aan ons bedrijf betekent. Wij volgen daarom als bedrijf exact de processen die wij in de loop van de jaren verfijnd hebben, zodat we ieder jaar consistent de overeengekomen normen halen. De belangrijkste structuren die wij ontwikkeld hebben, zijn ons productie- en optimalisatieproces en deze zijn uitzonderlijk goed getraind en ook naar de teamleden die verantwoordelijk zijn voor het dagelijks managen van deze structuren. Dit heeft geleid tot een indrukwekkende toename in productiviteit, die wij nu kunnen meten en bewaken.

Van de directie

Van de directie

Consolidatie

In het jaar 2023 zijn we na de enorme prijsstijgingen door de Coronapandemie en de oorlog in Oekraïne, weer richting normale prijzen gegaan. Maar alles bleef duur. Energieprijzen daalden, maar lonen en andere kosten stegen wel flink door. Je merkte dat ondanks de fors dalende energieprijzen, de kostprijs niet afnam door de andere stijgende kosten. Dat zag je ook terug in de economie, want de inflatie bleef. En het was het jaar van de verkiezingen waarbij iedereen op verandering van beleid hoopte. Maar uiteindelijk de moed bij iedereen steeds verder in de schoenen zakte. We dachten dat het niet erger kon, maar toch zitten we nu met een mestprobleem, dat we niet voor mogelijk hielden. De stemming in de sector is in een dieptepunt beland en er moet in 2024 echt verandering in komen, wil dat gaan verbeteren. Want zo kan het niet langer. De burger waardeert de sector wel, alleen de politiek nog steeds niet.

Toch hebben we ook veel mooie dingen gehad in het afgelopen jaar. De rundveestudiedag was een succes. En ook de beurs in Hardenberg was weer een succes. Een gigantische opkomst, en een mooi moment om veel klanten te spreken. Alle bijeenkomsten mochten weer. In heel Europa komt de sector op voor zijn bestaansrecht, dat zal de stemming moeten gaan veranderen. Toch moeten we ook stilstaan hoe het nog erger kan. En daar wijst de oorlog in

Oekraïne en de Gaza ons dagelijks op. Dat vrijheid iets heel belangrijks is, maar ook iets wat we steeds moeten koesteren en waarderen. Want helaas zijn oorlogen nog altijd aanwezig en wel heel dichtbij.

De oorlog in Oekraïne zorgde ook voor onrust en enorm hoge grondstofprijzen. Iets wat we nooit van tevoren konden bedenken, werd werkelijkheid, namelijk torenhoge energie- en grondstofprijzen. In 2023 zagen we gelukkig de daling van de grondstof- en energieprijzen. Iets wat we zelfs nu in 2024 verder door zien gaan. De melkveesectoren werden goed uitbetaald, maar toch vaak onvoldoende om de toch nog hoge prijzen te compenseren. En daar kwam het mestprobleem eind 2023 ook bij. Door afschaf van derogatie, onnodig stilleggen van mestverwerkers en een nat voor- en najaar, ging er te weinig mest uit de mestput. En zaten we eind 2023 met een gigantisch mestprobleem. Prijzen voor afvoer zijn extreem hoog geworden. Maar je mocht al blij zijn, als de mest werd afgevoerd. Want zelfs dat was niet meer vanzelfsprekend. En de politiek wou niet meedenken.

Door de politiek kwam er onrust en dat kwam tot uiting bij de verkiezingen. In 2021 is het echte protest betreffende de stikstofproblematiek op gang gekomen en in 2023 zijn we weer verder gegaan. Steeds aandacht vragen voor deze materie. Maar Den Haag blijft nog steeds haar eigen koers varen. We hopen dat er met de nieuwe regering een nieuwe koers komt. Maar dat is nog lang niet zeker. Zelfs in heel Europa zijn de protesten tegen het te voeren land-

bouwbeleid op gang gekomen. Hopelijk zal in 2024 in Brussel daar ook iets mee gedaan worden.

Je merkt hoe ver de politiek van de burger afstaat en hoe gemakkelijk er over mensen gepraat en besloten wordt. Je begrijpt niet hoe ministers zo over gezinsbedrijven kunnen denken en beslissen. Gelukkig neemt de weerstand tegen Den Haag en het begrip voor de landbouw toe. Maar er is tot op heden weinig bereikt. We hopen in 2024 echt stappen te kunnen zetten naar een ander, menselijker beleid.

Markt en marktontwikkelingen

In 2023 is de mengvoedermarkt weer verder gekrompen, de totale markt met ruim 3%. En nu in alle sectoren. Rundvee kromp met bijna 4%, zelfs bijna het hardst. De eigen rundveevoerafzet van De Eendracht, incl. biologisch, is gestegen van 18.500 ton in 2022 naar ruim 20.500 ton in 2023. Een ongekende stijging van bijna 11%. En de totale mengvoerafzet bij De Eendracht, incl. biologisch, is van bijna 36.000 ton in 2022 gestegen naar ruim 38.000 ton, een stijging van ruim 5% (in 2021 was dit + 5%). Het aandeel biologisch ligt daarbij op bijna 9%, dit is ruim boven het aandeel in de Nederlandse markt, dit is ca. 4%. Er zijn ook meer grondstoffen/mineralen verkocht (+ 20%), De voeromzet in 2023 is hoger dan in 2022. De fabriek is goed gevuld. We hebben zelfs een recordomzet gemaakt. Totaal hebben we in 2023 38.403 ton mengvoer verkocht. De totale voerproductie op locatie Lichtmismweg 7, komt daarbij op ruim 35.000 ton en 4.300 ton Sodagrain. De vraag naar VLOG-voeders,

op voornamelijk de Duitse markt, is stabiel gebleven, zo ook bij onze leden/klanten. De kunstmestprijzen zijn in 2023 fors gedaald en daardoor is de afzet van meststoffen in 2023 fors gestegen (ruim 20%). Dit heeft er mee te maken, dat in 2023 iets meer voorkoop voor 2024 is gedaan.

Het prijssentiment opbrengstprijzen melk en die van omzet & aanwas waren in de melkveehouderij best goed, maar niet hoog t.o.v. de kostprijs. De grondstofprijzen explodeerden door de oorlog in Oekraïne in 2022, maar zijn in 2023 weer verder gezakt. Hierdoor hebben de meeste rundveebedrijven een redelijk jaar achter de rug. De biologische bedrijven hadden geen extreem goede melkprijs en de meeste bedrijven hebben dan ook een slecht jaar achter de rug. Het is echt hopen dat de opbrengstprijzen in 2024 gaan stijgen.

Dit zag je ook in andere sectoren terug. Op zich goede opbrengstprijzen, maar vaak niet hoog genoeg om de stijging in kosten te compenseren. Naast dat er sprake was van besmettelijke dierziektes in Nederland, in de pluimvee- en varkenshouderij, was dat dit jaar ook zeker van toepassing voor de herkauwers; de blauwtong.

Financiële ontwikkelingen

Voor De Eendracht was het een jaar om de ingeslagen weg voort te zetten. Zorgen dat alles efficiënt blijft draaien en de zaken verder op orde en op een hoger plan te krijgen. Er is vergelijkbaar afgeschreven met voorgaand jaar, er is echter minder geïnvesteerd dan is afgeschreven. We zijn nu bezig om het plan voor

de toekomst klaar te maken en daarbij speelt de toekomstverwachting van de sector (waar we hopelijk dit jaar meer duidelijkheid op krijgen) ook een grote rol. De afzet lag weer fors hoger dan 2022, met een normale, scherpe marge. De overige opbrengsten lagen ook iets hoger. De som der bedrijfskosten is dit jaar met ruim 3% gedaald. Dit heeft met name te maken met de sterk dalende energieprijzen.

Er zijn veel uren extra gemaakt door zowel mens als machines, met daardoor meer personeelskosten, kosten machines, etc. Ook zijn er meer kosten gemaakt voor controles en verzekeringen. Daarnaast is de voorziening op debiteuren verhoogd, door een verslechtering van de debiteurenstand. De aflossingen zijn betaald en de rentelasten daalden. We hebben een mooi resultaat, zelfs hoger dan in 2022. Dat past ook in ons beleid om de financiële positie van De Eendracht te verbeteren.

Ook dit jaar leverde de Welkoopwinkel een substantiële bijdrage in het groepsresultaat. Al met al ook nu een bescheiden resultaat, zoals van uw Coöperatie verwacht mag worden. De solvabiliteit (56% was 46%) en liquiditeit zijn verbeterd door de lagere mengvoergrondstofprijzen. Het is dan ook noodzakelijk in deze tijden van ondernemen om te sturen op een verbetering en te reserveren. Derhalve zal u, als lid, in de a.s. Algemene Ledenvergadering gevraagd worden akkoord te gaan om het bescheiden resultaat toe te voegen aan de algemene reserves van De Coöperatie.

Samenwerking met CAVV Zuid-Oost Salland

In 2021 zijn we gestart met een intensieve samenwerking met de vergelijkbare coöperatie CAVV Zuid-Oost Salland in Haarle. Hierbij hebben we 3 belangrijke uitgangspunten:

- De coöperaties blijven geheel gescheiden en zelfstandig.
- Samenwerken gebeurt alleen op fronten waar beide partijen de voordelen van zien.
- De samenwerking is weer terug te draaien.

We zijn nu ruim twee jaar op weg en daarbij valt ons een aantal zaken op. Om beide organisaties goed ingericht te krijgen en met name door de gedeelde directeur kost het meer tijd dan we eerst hadden verwacht. De vlakken waar we in eerste instantie de mogelijkheden zagen, zijn lang niet allemaal zo vanzelfsprekend. Een aantal zaken is opgepakt en draait volop naar tevredenheid, zoals uitwisseling van productie, gezamenlijke kwaliteitscontrole, uitwisseling van kennis en personeel.

Het mooie van de samenwerking is, dat we juist op vlakken waar we eerst niet aan dachten nu ook samengewerkt wordt. Bijvoorbeeld toepassen van bepaalde software om efficiënter te kunnen werken, gezamenlijk inkopen van specifieke producten, het vergelijken van kosten van bepaalde onderdelen (energiekosten, brandstofkosten etc.) en uitwisseling van ideeën (opbouw van een nieuwe perslijn). Terugkijkend is er op dat vlak ook het afgelopen jaar veel gebeurd en zijn er nog mogelijkheden genoeg om mee aan de slag te gaan.

Van de directie

Personeel

Het personeel is het kapitaal van de onderneming. Daarom worden er regelmatig bijeenkomsten en werkoverlegmomenten gehouden over de ontwikkelingen van en bij De Eendracht. Hierin staan de medewerkers en de werkplek centraal.

Naast het werken aan verbeterpunten en het stellen van doelen qua efficiëntie, veiligheid en kwaliteitsverbetering is ook het welbevinden van de medewerkers een belangrijk criterium. De medewerkers volgen cursussen en trainingen, o.a. BHV, GMP, preventiemedewerker, Code 95.

In 2023 waren er 22,03 voltijdbanen bezet. (22,8 in 2022) Waarvan ruim 15,9 voltijdbanen bij De Eendracht, locatie Lichtmisweg en 6,13 voltijdbanen bij de Welkoopwinkel te Staphorst.

We hebben een mooie, stabiele organisatie en mede daarom zijn er geen wisselingen in de personele bezetting geweest.

Jubilea: Wim Bisschop was op 1 augustus 12,5 jaar in dienst. Hartelijk dank voor je inzet en bijdrage aan de Coöperatie.

Schothorst Feed Research
Kwaliteit en efficiency zijn sleutelwoorden voor een onderneming als De Eendracht. Op de eerste plaats staat kwaliteit.

Dat betekent: Voer wat aan de verwachtingen voldoet, bijdraagt tot het halen van uw doelstellingen en rendement, en voldoet aan de regelgeving. De Eendracht is deelnemer van het basispakket van SFR, Schothorst Feed Research, Advanced Feed Package, waarbij de matrix van SFR wordt gebruikt voor de optimalisatie van het voer. SFR zorgt voor kennisdeling middels zoötechnische ondersteuning. Dit zijn sessies met vertegenwoordigers en nutritionisten waarbij kennis wordt gedeeld en toegepast. De grondstoffenlijst en de voedernormen zorgen voor het fundament van de advisering. SFR beschikt over een melkveestapel van ruim 230 hoogproductieve melkkoeien in een moderne ligboxenstal en ca.150stuks jongvee die vanaf een leeftijd van ca.14 dagen in verschillende leeftijdsgroepen gehuisvest worden.

Ook in 2023 zijn we weer bij diverse kennisbijeenkomsten geweest en tijdens de rundveestudiedag heeft Gerard Abbink zijn kennis met onze leden/klanten gedeeld.

Schothorst Feed Research

Van de directie Inkoop-/grondstoffenmarkt

Terugblik 2023

Na een zeer turbulent 2022 was het jaar 2023 vooral een jaar van dalende grondstofprijzen en dalende inflatie. De oorlog in Oekraïne duurt helaas nog steeds voort, hiernaast is er een oorlog bijgekomen in de Gazastrook. De onrust in de wereld is nog onverminderd aanwezig, al lijkt dit steeds minder invloed op de grondstoffen te hebben. Dalende energieprijzen zorgden voor dalende inflatie in Europa en zelfs voor deflatie in China. De Chinese economie draaide het hele jaar matig, wat de olieprijzen drukte. De Amerikaanse economie daarentegen, onder leiding van 'the big five', presteerde uitstekend. Hierdoor kon de snel verhoogde rente stabiliseren en lijkt deze in 2024 weer te gaan dalen.

Voor de graanprijzen daalden in grote lijn het hele jaar door; aanvoerlijnen stabiliseerden en de oogsten waren over het algemeen goed. Wat in het oog sprong, was de uitstekende tarweoogst

in Rusland, waarmee zij een gigantisch export surplus kregen. Dominantie op de internationale exportmarkt door Russische tarwe zette hiermee door. Eiwitten lieten een ander beeld zien: Het jaar begon met zorgen over de Argentijnse oogst, die halveerde ten opzichte van een jaar eerder. Hierdoor

bleef de sojabalans aan de krappe kant. In de zomer overspoelde Braziliaanse soja de wereld, waardoor prijzen daalden. De Amerikaanse oogst was niet erg ruim, maar leek groot genoeg door de verwachting van wederom een grote Braziliaanse oogst. Het weer/patroon ging echter over van

La Nina naar El Nino, waardoor het aanvankelijk droog bleef in het noorden van Brazilië. Hierdoor eindigde het jaar met fysieke krapte en hoge prijzen.

Bijproducten daalden in grote lijn mee met de graanprijzen, vooral in de eerste helft van het jaar. Door de kleine Argentijnse oogst en daarmee lage crush aldaar, waren sojahullen afgelopen jaar duur. De vooruitzichten voor dit jaar zijn een stuk beter. Bietenpulp was jaarrond vrij hoog geprijsd; de balans was wat krappere door export naar de Oostzee, een regio die voorheen Russische pulp importeerde.

Vooruitblik 2024

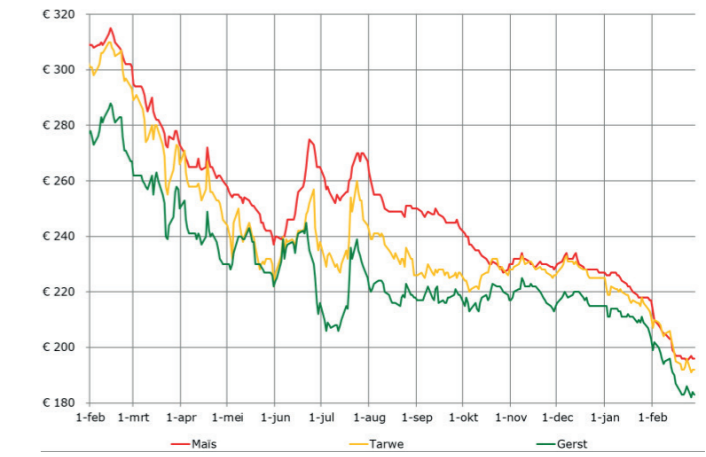
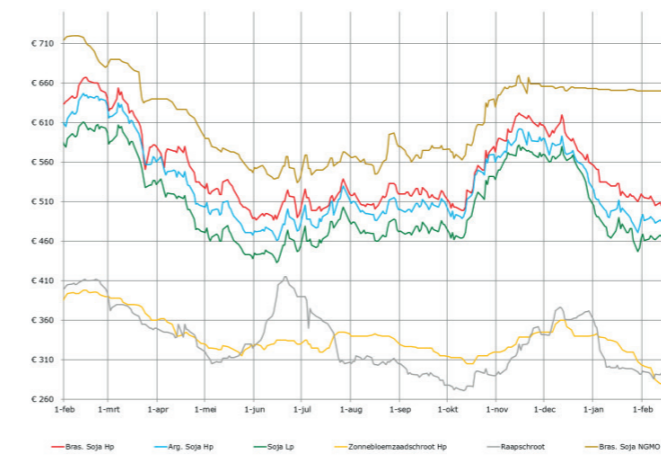
We zijn het nieuwe jaar met veel lagere prijzen begonnen dan een jaar eerder, waardoor de dalingspotentie inmiddels kleiner is. Maar de dalende tendens is zeker nog niet doorbroken.

In de granenmarkt blijft Rusland een grote concurrent van Europese tarwe. Doordat de Houthi's aanslagen plegen in de Rode Zee, is de export vanuit Oekraïne richting Azië begin dit

jaar min of meer stilgevallen en worden er veel granen, zowel mais als tarwe, vanuit Oekraïne naar Europa verscheept. Dit geeft extra prijsdruk. Door een heel nat najaar is het areaal wintertarwe in NW-Europa gekrompen en wordt wel een kleinere oogst verwacht deze zomer.

Zuid-Amerikaanse sojaoogst lijkt ondanks de droogteperikelen in het noorden van Brazilië groot te worden. In Brazilië is het areaal gegroeid en Argentinië verwacht een dubbele oogst ten opzichte van de hele slechte oogst een jaar eerder. Hierdoor lijkt er komende zomer een ruim aanbod van sojaschroot te zijn en zijn we het jaar begonnen met dalende sojaprijzen.

De verwachte grote Argentijnse oogst gaat ook meer aanbod van sojahullen geven. Deze prijzen dalen dan ook. Bietenpulp is al langere tijd relatief duur. De lage graanprijzen lijken een duidelijk plafond op de bietenpulpprijzen te zijn. Waar eind vorig jaar de prijzen nog opliepen, dalen ze inmiddels weer gestaag.

Van de directie

Vooruitblik

2023 heeft De Eendracht laten zien wat er op haar productielocatie mogelijk is. Er is weer volop geproduceerd, vaak 20 uur per dag en 5 dagen per week plus een deel van de zaterdag. In 2023 hebben we per week meer geproduceerd dan dat we ooit in het verleden hebben gedaan. De klanten weten daarnaast onze mooie Welkoopwinkel goed te vinden. En ook de Boerenkoopavonden van het afgelopen jaar werden goed bezocht.

We weten allemaal dat het weer een raar jaar gaat worden. De stemming in de sector zit op een dieptepunt. Het mestprobleem is enorm. De nieuwe regering wil er maar niet komen. De bloederige oorlog in Oekraïne en in Gaza die maar voortduurt en waar geen einde aan lijkt te komen. Met alle gevolgen van dien. De grondstofprijzen en energieprijzen blijven hoog. Echter er lijkt een gewinning aan deze onzekerheid te komen, wat een doorzettende daling van de prijzen geeft. Deze onzekerheid is maar klein t.o.v. wat de mensen in Oekraïne en Gaza meemaken. Gelukkig gaan we de goede tijd van het groeiseizoen tegemoet, daardoor is er weer allerlei bedrijvigheid nu de Temperatuursom gehaald is. Dit voorjaar zal voor velen van u belangrijk zijn om best en vooral ook voldoende ruwvoer te kunnen winnen, in het algemeen zijn de ruwvoerposities redelijk goed op de bedrijven. De voerkosten zullen toch verder dalen. De melkprijs lijkt momenteel stabiel. De verwachting is wel, dat het aanbod van melk dit jaar zal afnemen en laten we hopen dat dat een stuwung geeft op de melkprijs. Langzaam komt de waardering voor eigen voedselproductie weer terug. Prijzen van producten zijn in de supermarkt fors gestegen en de consument kijkt steeds vaker alleen naar de prijs. Toch jammer dat de waardering voor in Nederland geproduceerd voedsel nog steeds tegenvalt. Terwijl we juist zo'n hoge kwaliteit en veilig voedsel produceren. Toch lijkt er door de protesten in heel Europa langzamerhand meer waardering voor te komen. We merken in ieder geval dat de prioriteit bij stikstof- en andere milieuperikelen iets afneemt, al zijn er in 2023 nog forse maatregelen doorgevoerd. Laten we hopen dat de overheid eindelijk

maatregelen neemt om de voedselvoorziening in Nederland zeker te stellen. Een mooie taak voor de nieuwe regering. Echter naar buiten wordt de landbouw door de overheid nog negatief neergezet. Maar we hopen dat met de nieuw te vormen regering daar ook verandering in komt.

Door de strijd in Oekraïne en Gaza, en de sancties tegen Rusland, was de gehele wereldeconomie ontwricht. Vorig jaar kwam daar al langzaam weer rust in. Deze rust zorgt ervoor dat de prijzen weer een beetje naar een normaal niveau gaan dalen en misschien nog wel verder.

In 2022 zagen we momenten dat bepaalde grondstoffen onbetaalbaar of geheel niet beschikbaar waren. Gelukkig was dat in 2023 minder aan de orde. Als De Eendracht kunnen we snel schakelen en we zullen er alles aan doen om u als lid van goed en betaalbaar voer te voorzien. Dat dat ook goed bij extremen lukt, hebben we vorig jaar wel bewezen. Ook hierin zien we de toegevoegde waarde van de samenwerking met Zuid-Oost Salland terug.

Meest belangrijke voor de grondstoffenvoorziening voor de langere termijn is, dat er ook dit jaar in Oekraïne wel weer redelijk areaal gezaaid wordt. Want we kunnen de opbrengst uit de graanschuur van Europa (Oekraïne) niet missen. Er wordt gelukkig weer veel ingezaaid en de export richting Europa is ook weer onder controle.

Alle andere kosten, zoals energie en brandstof, zullen beter beheersbaar zijn. Duidelijk is wel voor uw Coöperatie om deze kosten goed in de gaten te houden en dat bepaalde keuzes die vroeger niet telden, nu wel eens interessant kunnen zijn.

Als we kijken naar de zuivelconsumptie is het niet de verwachting dat deze zal afnemen. En door de problematiek zal het aanbod ook dit jaar wel afnemen. Het is te hopen dat dit dan uiteindelijk ook tot een betere prijs gaat leiden. Alhoewel we niet vooruit kunnen kijken.

Voor u als ondernemer natuurlijk heel belangrijk, wat de nieuwe regering met deze crisis gaat doen. En daarnaast ook of door alle protesten Europa meer gaat bijdraaien. Worden de prioriteiten anders gesteld en blijkt stikstof ineens niet meer zo'n groot probleem te zijn?

We hopen, dat eind van 2024 de waardering voor onze sector in positieve zin zal zijn veranderd. Hopelijk maakt straks de nieuwe regering een mooie start. Maar we hebben vaker lichtpuntjes gezien en uiteindelijk zitten we nu in een dal. Toch zien we nog steeds dat de consument in Nederland, maar ook in Europa, steeds positiever richting de landbouw draait. Maar ja daar worden de regels niet door bepaald.

Wijzelf willen u als lid/klant goed blijven bedienen of misschien wel beter dan u al van ons gewend bent. We zullen ons nog meer focussen op onze kernactiviteit, in ons kernwerkgebied. We hebben het over familiebedrijven in de melkveehouderij, regulier, VLOG en biologisch/EKO, biologische varkenshouderij en wormenkwekerij.

Hiervoor hebben we een compleet pakket aan producten met professioneel advies met gewenst resultaat voor u als agrarisch ondernemer en mens. Flexibiliteit, maatwerk, kwaliteit en resultaat voor een eerlijke, goede prijs. Korte lijnen tussen u en ons, de driehoek ondernemer-boer/adviseur-nutritionist/productie. Daar investeren we dan ook in. Uzelf heeft direct invloed op het beleid van uw Coöperatie, dat is wel uniek in Nederland. Weet wat u in handen heeft. Zoals het ooit bedoeld en opgestart is, 'voor-van-door' de boer, is weer net zo actueel als dat in 1903 het geval was. Eendracht door bundelen van inkoopkracht. Het combineren met partners, uitwisselen van kennis/kunde/product, daar waar het kan en past, met behoud van eigen identiteit. Voorbeelden daarvan zijn de samenwerking met CAV Zuid-Oost Salland, het CIS (Coöperatieve Inkoop Service) en kwaliteitszorg.

De Welkoopwinkel in Staphorst heeft bewezen, dat deze winkel met de goede formule (Welkoop Retail) en de juiste bemensing uitstekend past in de spreiding van risico's en het leveren van een robuuste bijdrage aan het resultaat van De Coöperatie. Dit gepaard gaande met een zichtbare aanwezigheid als steunpunt in ons kernwerkgebied. De plek van uw Coöperatie is top en hoeft niet aan groter vaarwater; de Dedemsvaart is groot genoeg. Immers onze aan- en afvoerlijnen zijn dicht bij huis, middenin ons groene kernwerkgebied en goed ontsloten. Dicht bij u als lid/klant.

In de fabriek is een aantal speerpunten; efficiënte productie, uitwisseling met Zuid-Oost Salland en het centraliseren van de besturingskasten. In de logistiek is het al efficiënter werken met beide bulkopleggers. De organisatie is compact, sterk maar daardoor ook kwetsbaar. Het team is in ieder geval weer op volle sterkte met een gedeelde directeur. Om dit volledig goed te laten werken, kost echter wat meer tijd, dan aanvankelijk gedacht.

Voor de grondstoffen wordt de prijs-kwaliteitverhouding weer het belangrijkste. Doordat wij in verhouding klein zijn, hebben we laten zien, dat beschikbaarheid geen probleem is. Want er is altijd nog wel ergens iets beschikbaar, waar wij genoeg aan hebben. En indien noodzakelijk, kunnen we heel snel flexibel schakelen.

Vorig jaar hebben we laten zien dat de groei weer helemaal aanwezig is en dat onze goede naam in de regio weer goed tot uiting komt. Dus we verwachten dan ook geen daling in 2024.

Dat geldt ook voor onze Welkoop-formulewinkel te Staphorst. We hebben in 2021 en 2022 veel extra omzet gehad door sluiting van andere winkels. En deze omzet hebben we in 2023 zelfs weten uit te breiden. We verwachten daarom de omzet in 2024 goed vast te kunnen houden.

Ondanks dat er door de huidige situatie nog diverse onzekerheden zijn en zullen blijven, is er geen sprake van een materiële onzekerheid ten aanzien van de continuïteitsveronderstelling van de onderneming.

De mens maakt het verschil, moraliteit, achtergrond en gemeente betrokkenheid. Dat geldt voor u en ook zeker voor onszelf. Eendracht daarvan is en geeft kracht, door het samen te doen, coöperatief dus!

Rest mij vanaf deze plek u een voorspoedig 2024 toe te wensen in persoonlijk en zakelijk opzicht. En dat het voor u, ondanks alle ellende in de wereld, toch een vruchtbaar jaar mag worden.

Hans Verheul, Directeur

Jaarrekening 2023

Geconsolideerde balans per 31 december 2023 (Voor Resultaatbestemming)

ACTIVA	31 DECEMBER 2023	31 DECEMBER 2022
Vaste activa		
1. Materiële vaste activa	1.232.587	1.477.692
2. Financiële vaste activa	103.035	70.249
Vlottende activa		
3. Voorraden	651.269	779.191
4. Vorderingen	1.024.074	1.224.195
5. Liquide middelen	356.956	314.102
Totaal Activa	3.367.921	3.865.429
PASSIVA	31 DECEMBER 2023	31 DECEMBER 2022
6. Groepsvermogen	1.872.351	1.778.263
7. Voorzieningen	55.766	57.183
8. Langlopende schulden	402.833	532.922
9. Kortlopende schulden	1.036.971	1.497.061
Totaal Passiva	3.367.921	3.865.429

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

	2023	2022
Netto-omzet	20.542.480	21.197.452
Kostprijs omzet	17.320.703	18.224.824
Brutowinst	3.221.777	2.972.628
Overige bedrijfsopbrengsten	45.021	46.629
Brutomarge	3.266.798	3.019.257
Lonen en salarissen	910.102	771.376
Sociale lasten en pensioenlasten	282.721	204.111
Ingehuurd personeel	142.435	158.154
Afschrijvingen	317.915	330.974
Overige bedrijfskosten	1.465.862	1.433.795
Som der bedrijfslasten	3.119.035	2.898.410
Bedrijfsresultaat	147.763	120.847
Rentebaten	14.906	10.075
Rentelasten	-66.479	-60.261
Financieel resultaat	-51.573	-50.186
Resultaat	96.190	70.661
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-2.102	-8.763
Resultaat toekomend aan rechtspersoon	94.088	61.898

Toelichting

balans per 31 december 2023

VASTE ACTIVA	Boekwaarde 01-01-2023	Des-/Investerings 2023	Afschrijvingen 2023	Boekwaarde 31-12-2023
1. Materiële vaste activa				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	549.726	3.145	73.962	478.909
Machines en installaties	552.425	40.989	136.195	457.219
Inventaris	184.157	18.583	48.891	153.849
Vervoersmiddelen	191.384	10.093	58.867	142.610
Totaal	1.477.692	72.810	317.915	1.232.587
2. Financiële vaste activa		31-12-2023		31-12-2022
Overige vorderingen		103.035		70.249
Totaal		103.035		70.249

VLOTTENDE ACTIVA	31 DECEMBER 2023	31 DECEMBER 2022
3. Voorraden		
Vorraden	651.269	779.191
4. Vorderingen		
Handelsdebiteuren	988.606	1.185.430
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.246	8
Overige vorderingen en overlopende activa	34.222	38.757
	1.675.343	2.003.386
5. Liquide middelen		
Liquide middelen	356.956	314.102

PASSIVA	31 DECEMBER 2023	31 DECEMBER 2022
6. Groepsvermogen		
Groepsvermogen	1.872.351	1.778.263
7. Voorzieningen		
Latente belastingverplichtingen	14.630	16.018
Overige voorzieningen	41.136	41.165
	55.766	57.183
8. Langlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	402.833	532.922
9. Kortlopende schulden		
Schulden aan kredietinstellingen	178.450	540.033
Aflossingsverplichtingen langlopende schulden	130.089	129.712
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	344.401	516.626
Belastingen en premies sociale verzekeringen	66.402	78.946
Overige schulden en overlopende passiva	317.629	231.744
	1.036.971	1.497.061

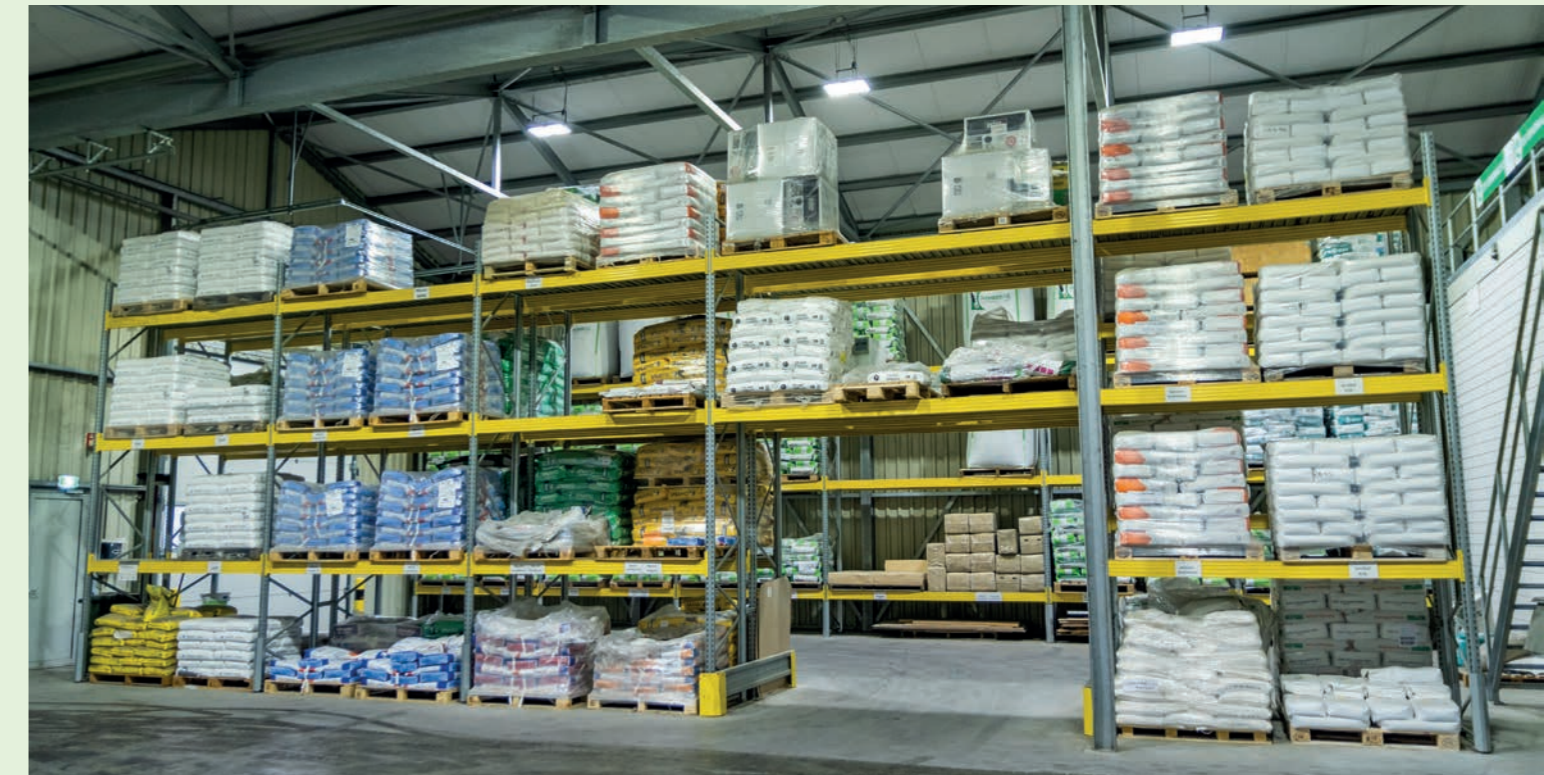
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023

KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN	2023	2022
Bedrijfsresultaat	147.763	120.847
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen en afwaardering materiële vaste activa	317.915	330.974
Mutatie voorzieningen	-1.417	7.049
	<u>316.498</u>	<u>338.023</u>
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	200.121	-343.940
Mutatie voorraden	127.922	-161.892
Mutatie kortlopende schulden (excl. kortlopend deel van de langlopende schulden)	-460.093	479.297
	<u>-132.050</u>	<u>-26.535</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	332.211	432.335
Ontvangen wegen rentebaten en soortelijke opbrengsten	14.906	10.075
Betaald wegens rentelasten en soortgelijke kosten	-66.479	-60.261
Betaalde winstbelasting	-2.102	-8.763
	<u>-53.675</u>	<u>-58.949</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten	278.536	373.386
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEITEN		
(Des)Investerings in materiële vaste activa	-72.807	-113.199
Mutatie overige financiële vaste activa	-32.786	29.328
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-105.593	-83.871
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN		
Ontvangsten en aflossingen langlopende schulden	-130.089	-129.708
Mutatie geldmiddelen	42.854	159.807

Vermogensontwikkeling/Kengetallen

VERMOGENSONTWIKKELING	31 DECEMBER 2023	31 DECEMBER 2022
Groepsvermogen	1.872.351	1.778.263
Totaal vermogen	3.367.921	3.865.429
Solvabiliteit (groepsvermogen/totaal vermogen)	56%	46%
KENGETALLEN		
Current ratio	1,96	1,55

Dit betreft de op korte termijn (binnen 1 jaar) beschikbare middelen afgezet tegen de op korte termijn te betalen bedragen. De norm hiervoor is gesteld op minimaal 1.

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het jaarrekeningsregime voor kleine rechtspersonen als bedoeld in artikel 2:396 BW is op de rechtspersoon van toepassing.

Identificatiegegevens

Naam: Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A.
Rechtsvorm: Coöperatie
Statutaire zetel: Rouveen
Nummer Kamer van Koophandel: 05047601

Activiteiten

De activiteiten van Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A., statutair gevestigd te Rouveen, en haar groepsmaatschappijen bestaan voornamelijk uit:

- De handel in en productie van veevoer en meststoffen;
- De handel in brandstoffen, zaaizaden en verdere landbouwbenodigdheden;

Geldeenheid

Voor zover niet anders vermeld zijn de bedragen in dit rapport weergegeven in euro's.

Personeelsleden

Bij De Coöperatie waren in 2023 gemiddeld 22,03 FTE aan personeelsleden werkzaam.

Groepsverhoudingen

Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. gevestigd te Rouveen staat aan het hoofd van de groep. Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is onderstaand opgenomen.

Geconsolideerde maatschappijen

Vennootschappen volledig geconsolideerd

In de jaarrekening van Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. zijn de financiële gegevens geconsolideerd van Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. en de volgende groepsmaatschappij:

Naam: Rouveen Biovoeder B.V.
Statutaire zetel: Rouveen
Aandeel in geplaatst kapitaal: 100%
Aansprakelijkheidsverklaring: Nee
De waardering vindt plaats tegen nettovermogenswaarde.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen

en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichtingen op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Materiële vaste activa

Bedrijfsgebouwen en terreinen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingsprijs onder aftrek van afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van

afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is.

De onder financiële vaste activa opgenomen vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde inclusief de transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen.

De latente belastingvordering heeft betrekking op de tijdelijke verschillen tussen de waardering in de jaarrekening en de fiscale waardering van de activa. De voorziening is berekend naar het geldende betalingsstarief van 19,0%.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorstel resultaatbestemming

Voorzieningen algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en blijfkans. Bij het contant maken wordt een disconteringsvoet gebruikt van 1% (2022:1%).

Latente belastingverplichtingen

Deze belastingvoorziening heeft betrekking op de tijdelijke verschillen tussen de waardering in de jaarrekening en de fiscale waardering van activa en passiva. De voorziening is berekend naar het geldende belastingtarief van 19%.

Voor boekwinsten die bij vervreemding van een bedrijfsmiddel bij het bepalen van de fiscale winst gereserveerd worden, wordt een herinvesteringsreserve gevormd, indien en zolang (met een maximum van 3 jaar) het voornemen tot herinvesteringsreserve van de opbrengst bestaat. Indien vervanging van het

bedrijfsmiddel plaatsvindt, dan worden deze gereserveerde boekwinsten in mindering gebracht op de vervangende investeringen indien en voor zover fiscaal aanvaardbaar.

Langlopende schulden

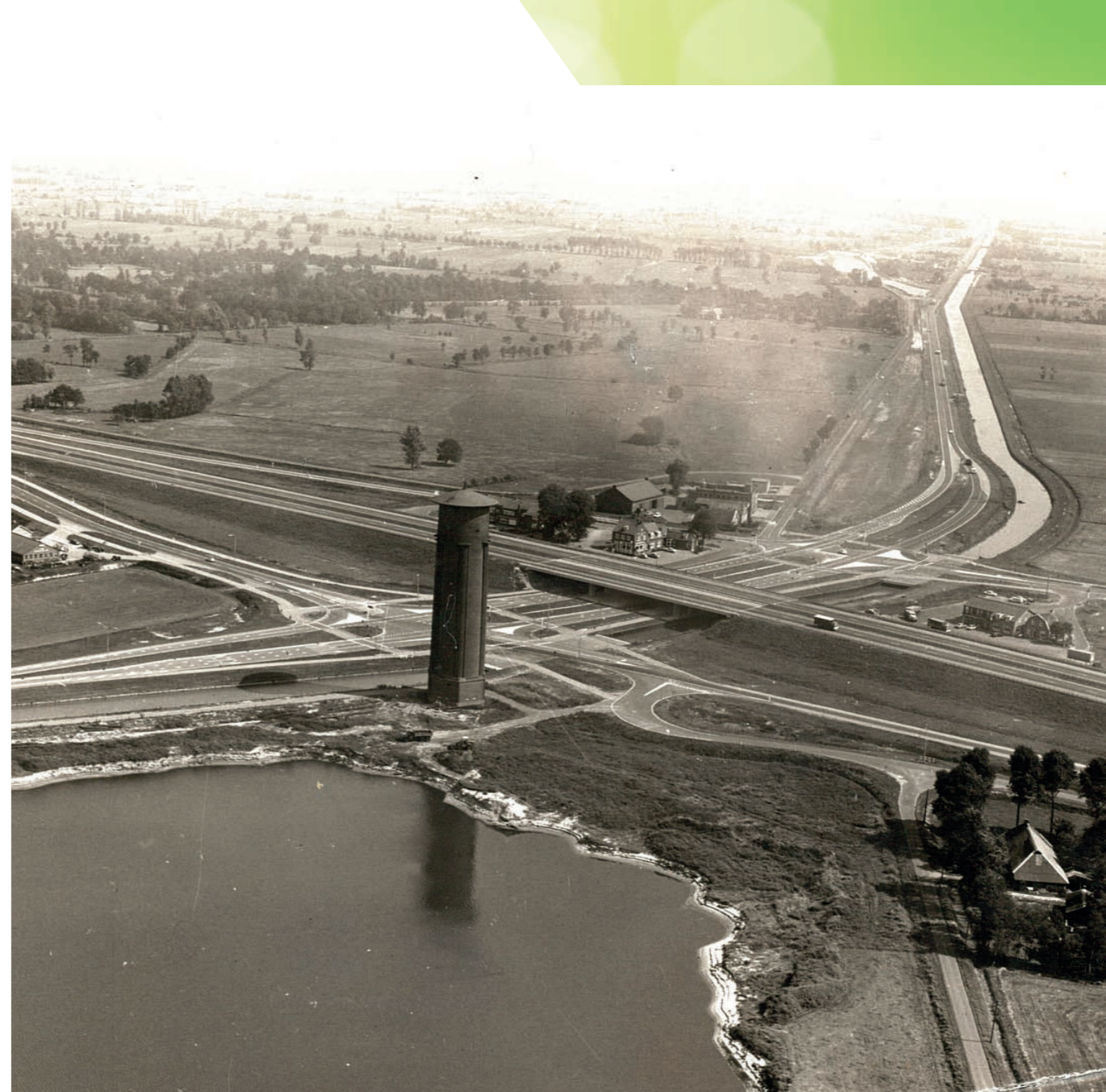
Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Indien er geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Voorstel resultaatbestemming

Aan de leden wordt voorgesteld om € 1,00 per ton aan afgenomen mengvoeder in 2023 uit te keren en het overige resultaat over 2023 ad € 94.088 toe te voegen aan de overige reserves.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties enerzijds, en anderzijds de kosten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen historische kostprijzen. Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Netto-omzet

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen worden verwerkt zodra alle belangrijke rechten en risico's met betrekking tot de eigendom van de goederen zijn overgedragen aan de koper.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening in de afschrijvingen.

Bedrijfsgebouwen en terreinen:	0 - 12,5%
Machines en installaties:	3,0 - 20,0%
Inventaris:	5,0 - 20,0%
Vervoermiddelen:	10,0 - 20,0%

Personeelskosten

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen, tenzij hedge-accounting wordt toegepast.

Te ontvangen dividenden van niet op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen en effecten, worden verantwoord zodra Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. het recht hierop heeft verkregen.

Waardeveranderingen van financiële instrumenten die op actuele waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Als resultaat van deelnemingen waarin invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid, wordt opgenomen het aan de Coöperatie toekomstige aandeel in het resultaat van deze deelnemingen. Dit resultaat wordt bepaald op basis van de bij Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. geldende grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Belastingen

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met permanente verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening, en waarbij actieve belastinglatenties (indien van toepassing) slechts worden gewaardeerd voor zover de realisatie daarvan waarschijnlijk is.

Doorbelasting van vennootschapsbelasting aan de in de fiscale eenheid opgenomen vennootschappen vindt plaats als waren de deelnemingen zelfstandig belastingplichtig.

Pensioenen

Aan- en verkoopcoöperatie "De Eendracht" U.A. heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als

overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de vlottende effecten. De effecten kunnen worden beschouwd als zeer liquide beleggingen. Winstbelastingen, ontvangen en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Ontvangen dividenden worden opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten en betaalde dividenden onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

**Aan de Algemene Ledenvergadering en de Raad van Commissarissen van
Aan- en Verkoopcoöperatie “De Eendracht” U.A.**

Ons oordeel

De samengevatte jaarrekening 2023 (hierna ‘de samengevatte jaarrekening’) van Aan- en Verkoopcoöperatie “De Eendracht” U.A. te Rouveen is ontleend aan de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Aan- en Verkoopcoöperatie “De Eendracht” U.A.

Naar ons oordeel is de bijgesloten samengevatte jaarrekening in alle van materieel zijnde aspecten consistent met de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Aan- en Verkoopcoöperatie “De Eendracht” U.A. op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de samengevatte jaarrekening.

Samengevatte jaarrekening

De samengevatte jaarrekening bevat niet alle toelichtingen die zijn vereist op basis van Titel 9 BW 2. Het kennismaken van de samengevatte jaarrekening en onze controleverklaring daarbij kan derhalve niet in de plaats treden van het kennismaken van de gecontroleerde jaarrekening van Aan- en Verkoopcoöperatie “De Eendracht” U.A. en onze controleverklaring daarbij.

De gecontroleerde jaarrekening en onze controleverklaring daarbij

Wij hebben een goedkeurend oordeel verstrekt bij de gecontroleerde jaarrekening 2023 van Aan- en Verkoopcoöperatie “De Eendracht” U.A. in onze controleverklaring van 19 maart 2024.

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de Raad van Commissarissen voor de samengevatte jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de samengevatte jaarrekening op basis van de grondslagen zoals beschreven in de toelichting op de samengevatte jaarrekening. De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de coöperatieve vereniging.

Onze verantwoordelijkheden

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel of de samengevatte jaarrekening in alle van materieel belang zijnde aspecten consistent is met de gecontroleerde jaarrekening op basis van onze werkzaamheden, uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 810 ‘Oprachten om te rapporteren betreffende samengevatte financiële overzichten’.

Harderwijk, 19 maart 2024

Lentink De Jonge Accountants & Adviseurs

Was getekend

drs. H.A. Bronkhorst RA

Algemene informatie

Missie

Bij veevoeder coöperatie De Eendracht zijn de aangesloten boeren eigenaren van de onderneming. Daarom zijn hun belangen leidend in alles wat wij doen. Wij hebben de missie om duurzaam waarde voor onze leden te creëren. Dit doen we door ondersteuning met veelal bedrijfsspecifieke samenstellingen voor het bereiken van een optimaal resultaat. De waarde van onze onderneming willen wij verhogen door onze marktpositie in met name de rundveehouderij geleidelijk en rendabel te laten groeien.

Contact

Lichtmisweg 7
7954 PL Rouveen
Telefoon: 0522-291225
Info@eendrachtrouveen.nl

Opmaak en vormgeving **Alvasi**

Productie **DE REEST**
MULTIMEDIA

Foto's: YDL Fotografie

SecureFeed
CAREERS FOR FOOD SAFETY

Skal

welkoop